

## **Hvem stikker av med årets arkitekturpris i Ullensaker kommune?**

Arkitekturpris for Ullensaker er en hederspris som skal løfte fram forbildebygg og landskapsanlegg som bidrar til å heve, fornye og utvikle arkitektonisk kvalitet i kommunen og regionen. Prisen skal inspirere og motivere andre til å bygge med kvalitet og omtanke for omgivelsene og miljøet, på en måte som bidrar til en helhetlig by- og stedsutvikling. Prisen gis for byggverk og landskapsanlegg som gjennom arkitekturuttrykk, utførelse, materialbruk, miljø, utforming i samspill med sted og omgivelser bidrar til å heve, fornye og utvikle den allmenne byggeskikk på stedet, og gjør Ullensaker til et godt sted å bo og virke i. Universell utforming, kvalitet i materialbruk og miljøvennlighet skal vektlegges. Prisen kan tildeles personer og virksomheter, private og/eller offentlige. Arkitekter, konsulenter og håndverkere som har bidratt til resultatet omtales.

Forslagene er vurdert av prisens fagjury, Arkitekturrådet, som nominerer inntil tre kandidater til Formannskapet og gir en skriftlig redegjørelse for valget. Arkitekturrådet er et arkitektfaglig råd, som blant sine oppgaver, gir en anbefaling til Formannskapet som innstiller en vinner av Arkitekturprisen. Etter vedtak deles prisen ut av ordfører.

Arkitekturpris for Ullensaker kommune er et årlig tiltak, og ble opprettet for første gang i mars 2021. For 2024 skal det kåres én mottaker av Arkitekturprisen, samt Hedrende omtale til de aktuelle nominerte kandidater. I tillegg vil nominerte kandidater fra forhenværende år, altså 2023, inngå i arrangementet.

## **JURYENS VURDERINGER / KANDIDATER**

### **Nominert kandidat 2024: Nytt bygg i tilknytning til Teisengården, Trondheimsvegen 57 a og b**

Teisengården er en av Jessheim sentrums eldste bevarte bygninger. Den bevaringsverdige hovedbygningen er oppført i sveitserstil rundt 1890. Uthusene ble oppført noe senere i flere omganger. Teisengården har hatt ulik bruk som både bolig og næring, og på grunn av beliggenheten og historien til stedet har tiltakshaver hatt en ambisjon om å skape en næringseiendom med et inkluderende uterom.

Prosjektet Arkitekturrådet har vurdert omfatter ikke selve hovedhuset i sveitserstil, men restaurering av- og tilbygg til det eksisterende uthuset. Arkitektonisk sett er det nye bygget delt opp i tre ulike deler; uthuset, mellombygget og låven. Uthuset ble demontert og gjenoppbygget med mest mulig av de originale materialene, og videre bygget til med to volum. Et større volum mot nord omtalt som låven, og et mindre mellombygg med takterrasse som knytter uthuset og låven sammen. Det er etablert en rekke ulike næringslokaler med varierende størrelse og funksjon i hele bygget. Hagen har også fått nytt liv, med beplantning og utforming inspirert av hager fra tidlig 1900-tall.

Arkitekturrådet berømmer det bymessige grepet og det overordnede konseptet. De er imponert over den rike blandingen av funksjoner, og at man har klart å lage skape et sted med bymessig preg. Det er også veldig positivt at man ønsker å åpne området for allmennheten.

Det nye tilbygget som blant annet består av låven tilnærmer seg ikke det eksisterende i uttrykk, samtidig som det heller ikke underordner seg. De to stilartene blir derfor på mange måter stående å konkurrere med hverandre, heller enn å komplimentere hverandre. Rådet kan heller ikke se at man har kommet helt i mål med all arkitektonisk detaljering.

Arkitekturrådet etterlyser en mer markert adkomst til tunet, og en tydeligere forbindelse mellom hovedhuset og det nye bygget. Både hovedadkomsten og mellomrommet kunne vært videreutviklet med flotte oppholdssoner, men blir dessverre noe forringet av parkeringsareal og kjøreveg. Ideen om å gjenskape den gamle hagen er derimot et svært godt grep, men rådet bemerker at selve gjennomføringen av dette har enkelte utfordringer både drift- og opplevelsesmessig, noe som gjør at landskapsarkitekturen dessverre heller ikke når helt opp.

På tross av at konseptet, ideen og det bymessige grepet er svært solid, kan ikke arkitekturrådet på bakgrunn av disse merknadene se at prosjektet oppfyller kriteriet om nyskapende og fremragende arkitektur/ landskapsarkitektur, og god gjennomføring. De ser likevel frem til å se hvordan tunet kan videreutvikles til et flott byrom etter hvert som gateløpet langs trondheimsvegen bygges ut.

### **Nominert kandidat 2024: Gotaasalleen 17**

Boligprosjektet er plassert på en tomt sentralt på Jessheim, vis-à-vis Herredshuset. Ny bebyggelse består av to hovedvolum. Et punktthus mot Gotaasalleen og et lamellbygg langs jernbanen. I tillegg ligger det verneverdige bankbygget på eiendommen. Prosjektet vektlegger gode leilighetsplaner og private uteoppholdsarealer, og det å utnytte tomtens fine beliggenhet og utsikt. Det har også vært viktig å sikre et godt bymessig grep, ved å tilrettelegge for gatetun foran herredshuset, og tilrettelegge for liv og aktivitet på gateplan.

Volumene er terrasserte med mye karakter, og stor variasjon i planløsninger. Arkitekturrådet syntes det er befriende å se et større boligkompleks som ikke fremstår som generisk boligblokk. Dette muliggjør flere interessante soner, og relasjonen til omkringliggende bebyggelse blir lettere formbar. Boligprosjektet komplimenterer eksisterende boligbebyggelse, trekker seg fint tilbake fra Gotaasalleen og forholder seg til det vernede bankbygget på en god måte. Det er også svært positivt at bankbygget bevares, da dette fremstår som et interessant og romskapende element i situasjonen. Bebyggelsen på tomten er organisert på en slik måte at den gir rom for omgivelsene, noe som er svært positivt.

Arkitekturrådet er positive til bruk av tre-kledning og fargesetting av vindusomramming, men bemerker at de to volumene med fordel kunne hatt en differensiering i fargetone, slik at man kan skille de to. Dette både med tanke på fjernvirkning og identitetsskaping for beboerne.

Når det kommer til landskapsarkitekturen er grepene stedvis veldig bra, men enkelte områder har forbedringspotensial. Det bemerkes det at den høye utnyttelsesgraden krever noe mer bearbeidelse av utearealene. Det etterlyses blant annet tydeligere markering av snarveger, oppholdssoner og overganger mellom offentlig og privat. Disse områdene oppleves i dag som noe udefinerte, og gjør at prosjektet dermed ikke når helt opp. Arkitekturrådet etterlyser også bedre tilrettelegging for naboskap, og mener at prosjektet mangler innvendige fellesarealer.

Til tross for høy utnyttelse har man likevel klart å skape et prosjekt med gode arkitektoniske kvaliteter. Det er stedvis høy kvalitet på konseptet, men prosjektet mangler likevel noe når det kommer til gjennomføring av de gode intensjonene. Arkitekturrådet ser likevel på prosjektet som et bra startskudd for byutviklingen i området, og ser frem til å den videre bymessige utviklingen i området.

#### **Nominert kandidat 2024: Skogmo Park, Fjellvegen 2-42**

Boligprosjektet Skogmo Park ligger sørøst for Jessheim sentrum, og består av i alt 140 leiligheter fordelt på fem frittstående bygg. Bebyggelsen er strukturert i åpne kvartaler som skaper flere ulike gårdsrom i tilknytning til hvert kvartal. Byggene har variert kledning i enten treverk, rød, eller grå tegl.

Arkitekturrådet syntes at det overordnede grepet og tanken om å organisere byggene på en måte som skaper flere ulike oppholdssoner er et godt grep. Forholdet mellom høyde og bredde på bebyggelsen, og dimensjonen på gårdsrom i forhold til gangakser virker også å fungere godt.

Det er positivt med variasjon i farge og materialitet, men fasadene fremstår stedvis svært monotone, og man kunne ønsket seg noe variasjon i fasadeuttrykk og vindusutforming. Det er også noen utfordringer knyttet til enkelte farge- og materialvalg, og detaljering av overgangen mellom disse.

Når det kommer til landskapsarkitekturen, er de overordnede grepene gode. Uterommene og romdannelsen mellom byggene har gode proporsjoner og stort potensiale for å videreutvikles til gode uterom. Dessverre har renovasjonsløsningen og sparsom møblering og beplantning gitt gårdsrommene et noe nakent, generisk og lite inviterende uttrykk. Arealene langs fasadene og ut mot skogen virker derimot å fungere langt bedre.

Det bemerkes at den massive kjørerampen i betong mot sørvest er svært uheldig. Ikke bare beslaglegger den noe av tomtens mest attraktive arealer, men den forringer også hele inntrykket av prosjektet når du ankommer fra denne retningen. Man burde vurdert annen trafikkhåndtering uten rampen, og i det minste ta arkitektoniske grep for å gjøre inntrykket av betongkonstruksjonen mindre dominerende.

Arkitekturrådet konkluderer med at prosjektet i utgangspunktet har mange forutsetninger for å være svært godt, og viser høy kvalitet på overordnet konsept. Dessverre forblir mye av potensialet utnyttet, og gjennomføringen gjør at prosjektet ikke når helt opp.

#### **Nominert kandidat 2024: Jessheimbadet**

Prosjektet er godt utformet ut ifra premissene for tomt, grunnforhold og nærliggende bebyggelse. Sirkulær form på bebyggelsen gjør det oversiktlig i bassengområdet, men gir noen utfordringer ift. logistikk, men gir noen ekstra gangarealer rundt bassengene. Fine fargekombinasjoner spesielt ved garderobene. Inngangen til bygget oppleves uklart – det er naturlig å tro at inngangen skal være opp rampen i istedenfor på bakkenivå. Uheldig at bassengene ikke er på samme nivå som inngangen, men dette gir til gjengjeld en flott utsikt fra bassengområde i andre etasje.

#### **Nominert kandidat 2024: Algarheim skole**

Algarheim skole er en ny 3-parallell skole for totalt 600 elever og 79 ansatte, samt et tospråklig senter med 3 klasser for i alt 75 elever. Skolen rommer også en kultursal med amfi og scene, der det er lagt til rette for sambruk med skolens musikk- og øvingsrom. Skolebygget består av et vinkelformet bygningsvolum i 2-3 etasjer tilpasset terrenget, og danner et stort solfylt uteområde mot sørvest. Tomten er preget av skogen mot nord og det skrånende terrenget mot sør.

Bygget er perfekt plassert på tomten, og utnytter dens potensiale, og griper den kvaliteten skogen gir som en del av skolegården på en forbilledlig måte. Det er et flott samspill mellom de programmerte uteområdene, og den uprogrammerte skogen som komplimenterer og kobler seg på andre utearealet på en svært god måte. Det er også godt med areal tilrettelagt for uorganisert aktivitet og frilek. De programmerte uteområdene er lavmælte men effektfulle. Bygget har et stort volum, men ved hjelp av bevisst farge og materialvalg, og god plassering på tomten evner arkitekten å få volumet til å fremstå mye mindre dominerende. Kledningen og de grønne elementene henter igjen den omkringliggende skogen, og er med på å skape et helhetlig område. Valget av grønne screens fremfor standardiserte grå er også forfriskende, og vitner om et gjennomtenkt forhold til detaljer.

I likhet med utearealene fremstår også byggets innside, programmering og organisering svært robust. Terrenget fortsetter på mange måter inn i bygget, og gode siktlinjer, bevisst forhold til høydeforskjeller og tilknytningen til skogen blir et gjennomgående tema. Samspillet mellom inne og ute, spesielt ut mot skogen, er svært effektivt og fungerer godt.

Skolen oppleves både romslig og luftig, men samtidig stille og fredelig, noe som vitner om et godt læringsmiljø, og gjennomtenkt organisering av ulike funksjoner og program. Farge- og materialvalg på interiør og møblering er også lavmælt men flott gjennomført. I samspill med velplasserte kunstinstallasjoner fremstår bygget som et behagelig men samtidig interessant sted å oppholde seg.

Arkitekturrådet bemerker at prosjektet fremstår som svært gjennomarbeidet. Både konsept og gjennomføring er av høy kvalitet, og vitner om eierskap til prosjektet, og fokus på detaljene fra alle parter, og igjennom hele prosessen. Bygget og anlegget komplimenterer også tomtens særegenhet og plassering i skogen, noe som er med på å forsterke stedets identitet og karakter. I sum representerer Algarheim skole både fremragende arkitektur og landskapsarkitektur.

#### **Nominert kandidat 2023: Avfallsugstasjonen Gystadmarka**

Bygget har en god arkitektur, det er bygget i hensynsfull skala og det er brukt bestandige materialer. Det kan fungere som et forbilde prosjekt for bygging av denne type formålsbygg, da det skiller seg ut med god og gjennomtenkt arkitektur. kveldsbelysningen har en utforming som gir bygget en skarp kontrast mellom dag og natt, som står i kontrast til intensjonen som beskrevet i presentasjons-plansjen. Deler av utomhusanlegget hadde ved befaringstidspunktet potensiale til å utarbeides bedre med blant annet beplantning.

#### **Nominert kandidat 2023: Den gamle kommandatboligen, Ravinevegen 7**

Bygningen ligger i et interessant historisk område på Gardermoen. Bygningen er restaurert og det er oppført et tilbygg i tilsvarende stil. Bygningen brukes til næringslokaler for en mindre logistikkbedrift tilknyttet Gardermoen lufthavn. Dette er et godt eksempel på at man har fått til tidsriktige næringslokaler i en eksisterende bebyggelse. Det er viktig for å få et variert utbud av næringslokaler for småskala bedrifter, hvor de større næringsområdene blir for store. Tilbygget og restaureringsarbeidene representerer et godt eksempel på at eksisterende bygningsmasse kan utnyttes og gjenbrukes på en god måte, men prosjektet representerer ikke nyskapende og fremragende arkitektur og oppnår ikke høy kvalitet på konsept og gjennomføring. Dermed tilfredsstilles ikke kriteriene til arkitekturprisen.

#### **Nominert kandidat 2023: Villa Sole med hus og park**

Eiendommen er renoveret og det er gjort et arbeid for å finne fram til det opprinnelige uttrykket for store deler av hovedhuset. Der det er gjort bygningsmessige endringer har man gjenbrukt materialer, innbo og møblement fra andre lokaler. Dette er den beste formen for gjenbruk i et sirkulært perspektiv og det kan gi positiv innflytelse til andre prosjekter. De relativt små bygningsmessige endringene har gitt en ny funksjon for bygningene og eiendommen. Et renoveringsprosjekt som samtidig endrer bruk til et mer offentlig formål, vil medføre noen kompromiss mellom ønsket om å reetablere det opprinnelige, og forholdet til nødvendige forskriftskrav, dette er løst på en god måte. Utomhusarealene er derimot lite bearbeidet og dette trekker helhetsinntrykket ned. Juryen påpekte at eiendommen kan være en aktuell kandidat for en eventuell kulturpris.

